

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Kollégiumi évnyitó beszéd.

Az új iskolai év elején mély tisztelettel köszöntöm a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Elnökséget és a Kollégium ősi patrónusainak, a debreceni református egyháznak és Debrecen sz. kir. városának megjelent előljáróit. Jelenlétükkel nemcsak arról a szeretetről tesznek újabb bizonyítást, amely Kollégiumunknak a múltban legfőbb tápláló és fenntartó erőforrása volt, hanem reményt nyújtanak arra is, hogy a Kollégium fejlesztését célzó nagy feladatok megoldásában ebben az iskolai évben is hathatós segítségére lesznek Kollégiumunknak. — Szívesen köszöntöm a Kollégiumunk iránt érdeklődő közönséget. Ma, amikor az ifjúság nevelése első sorban szolgálja szét-darabolt hazánk eggyéforrasztásának ügyét, az iskolának nagyobb szüksége van a társadalom hazafias érdeklődésére, mint bármikor volt a múltban. Melegen üdvözlöm kedves tanártársaimat. A tanárok azt a szerepet töltik be az iskolában, amelyet az agy és a szív teljesít az emberi szervezetben. Tudásukkal ők vezetik az ifjúság szellemi fejlődését és aiai szeretetükkel ők formálják erkölcsi jellemét. Olyan magasztos feladat, amely méltó célja az eszményekért hevülő ember életének. Szeretettel üdvözöllek téged is, nemes tanuló ifjúság, aki a nemzet jövődjének reménysége, nekünk öregeknek vigasztalásunk vagy. A nemzet nagy romlásában te vagy a legvesztesebb; de a veszteségnek csak fokoznia kell erő kifejtésedet, hiszen oly nemzetnek vagy ivadéka, amely annyi balszerencse és oly sok veszély között ha megfogyatkozott is, de soha meg nem tört és a túlerő tombolása után mindig talpra állott. A nemzetnek ez az elpusztíthatatlan ősi ereje téged is át fog segíteni a megpróbáltatások esztendein.

Tisztelt ünneplő Közönség! Az iskolai munka kezdetén lelkünket felemelő érzések élénk színeit a bánatnak gyászfényolával vonja be annak a nagy férfúnak emlékezete, akit a szünidő kezdetén elvesztettünk, akinek nemes alakja évtizedeken keresztül dísz adott évnyitó és évzáró ünnepeinknek. A múlt iskolai év záró ünnepén még itt láthattuk és hallhattuk őt ebben a teremben, már megtörve a télen átszenvedett súlyos betegségétől. Amikor

innen lekísérve, megköszöntem neki, hogy elfáradt iskolánk ünnepélyére, ezt mondta: hiszen kötelességem volt. Halála előtt néhány nappal orvosának úgyszólván erőszakkal és neheztelésének magára vonásával kellett őt visszatartani, hogy betegágyából el ne jöjjön a Kollégiumba, ahol az iskolának egy nagyon fontos ügyéről volt tanácskozás.

Valóban az ő hosszú életét a kötelességteljesítés töltötte ki gazdag és nemes tartalommal, a soha nem ernyedő kötelességteljesítés egyháza és hazája: családja iránt. Nagy úrnak és gazdag embernek született; módjában állott volna elmerülni az életnek a vagyon által nyújtható közönséges örömeiben, amelyek sem a testet, sem a lelket nem építik, hanem inkább tespezstik, vagy rontják; de ezektől a hívságos élvezetektől az ő lelke idegenkedéssel fordult el. Életmódjában olyan egyszerű, olyan igénytelen volt, hogy példát vehetett volna tőle sok, szegény sorsban született és szegényes életmódra utalt középosztálybeli ember. Ajtaja a napnak bármely órájában nyitva volt mindenki előtt, aki akár közügyben, akár magánügyben hozzáfordult. Az emberekkel való érintkezésben is egyszerű, közvetlen, nyíltszívű és egyenes lelkű volt. Mástól sem kívánta meg a társadalmi életben szokásos üres formásokat; ő az embert nem társadalmi helyzete, vagy behizelgő modora után ítélte meg, hanem belső értéke szerint. Minden jó és helyes ügyben teljes bizalommal lehetett hozzá fordulni és amit mondott, vagy megígért, arra biztosan lehetett építeni. Előkelősége nem is a köznapi lelkek által kedvelt külsőségekben nyilvánult meg, hanem erkölcsi jellemének fennkölttségében, a keresztyén erkölcsi érzéstől irányított közszolgálat folytonosságában. A családi élet örömein kívül az ő lelkének szüksége csak a közügyek, főképp egyháza ügyeinek önzetlen szolgálatában talált kielégülést. Hatvan évet töltött a magyar református egyház szolgálatában, negyvenöt esztendőn át szolgálta egyházkerületünket, amelynek 31 évig főgondnoka, a magyarországi református egyház egyetemes konventjének 16 évig, törvényhozó zsinatának 1917 óta világi elnöke volt.

Kormányzói tevékenysége tehát nemcsak tisztántúli egyházkerületünkre terjedt ki, hanem a magyar református egyház egyetemére is. Hogy e nagy

feladatot mikép oldotta meg, mutatja az a nagy tisztelet, amely őt országszerte körülvette és az a nagy tekintély, amelyet nemcsak magas állása méltóságának, hanem méginkább személyes kiváló tulajdonságainak köszönhetett.

Amellett, hogy más vallásfelekezetekkel szemben tisztelettel és türelemmel viseltetett, vallásának és egyházának rendíthetetlen híve, törvényben biztosított szabadságjogainak éber őrzője és bátor védelmezője volt. Ezt a hűbűséget őseitől örökölte, akik a reformáció kezdete óta protestánsok voltak. Egyházas érzületére jellemző, hogy a bibliát hat-szor végig olvasta. Éles ítélőképessége, nagy emlékező tehetsége, igazság-szeretete, gazdag történelmi és törvénytudása, a világ felekezetközi viszonyaiban való tájékozottsága, a gondjaira bízott ügyeknek és az embereknek ismerete, úgyszintén anyagi függetlensége kiváltképpen hivatottá tették őt a kormányzóí tisztt betöltésére. A szónak nem volt mestere; beszélni nem szeretett s ha ünnepélyes alkalmakkor mégis egy-egy rövid beszédet mondott, ezt minden szónoki becsvágy nélkül, pusztán kötelességérzetből tette. Ő a tetteknek volt az embere. Ha valamely célt maga elé tűzött, akaratának a legtöbb esetben érvényt szerzett és célját megvalósította.

Bánulatos energiájának alkotásait, amelyekkel egyházkerületünket és egyetemes egyházunkat a fejlődés útján előbbre vitte, nem lehet feladatom elősorolni. Erdemei méltatásában csak Kollégiumunk szűkebb körére szorítkozom, amely szívéhez talán a legközelebb állott s amelyet szeretett szemefényének nevezni. A főgondnoki székre léptével új korszak nyílt meg Kollégiumunk történetében, a nagyarányú fejlődésnek olyan korszaka, amelyet a történetíró méltán fog az ő nevével megjelölni. Ebbe a korszakba esik a Kollégium ügyvitelének újjászervezése, a konviktus, a gimnázium és felsőbb tanulók internátusa számára új épület emelése, a Kollégium gyűjteményeinek rendezése, a gimnáziumnak és tanítóképzőnek új tanszékekkel ellátása és az akadémiai szakok olyan mértékű kiépítése, amely a tudományegyetemnek Debrecenben felállítását biztosította. Az egyetem felállításával egyidejűleg szerveztetett a lelkészképzőintézet, legújabbán pedig a tanárképzőintézet. A Kollégiumnak a háborus évek alatt lerongyolódott intézményei nagy erőfeszítéssel újjáépítették és megromlott anyagi helyzete is a javulás útjára tereltetett. Az utolsó másfél évtized küzdelmes munkájában tetterős társa volt főgondnokunknak Baltazár püspök úr, akivel lelki egységben vezette Kollégiumunk sorsát.

Helvéciai előkelő, ősi német családnak leszármazottja volt, melynek tagjai között kitűnő katonák, hadvezérek és államférfiak voltak. De ereiben magyar vér is folyt: nagyanyja és édesanyja a széki Teleki grófi családnak voltak sarjai. Ő maga, lelki mivoltában már tökéletes típusa a magyar úrnak, erkölcsi jellemének puritánságában Arany Jánoshoz, Deák Ferenchez és Tisza Kálmánhoz hasonló.

Nemes tanuló Ifjúság! Egy nagy tekintélyű angol férfiú, Rothermere lord, sok nagy angol napi

és időszaki lap tulajdonosa, miután ez év április havában egész esendben körülnézett megcsönkített hazánk fővárosában, ujságjainak hasábjain, sőt Amerika 70 ujságában is harcba szállt a trianoni ostoba és gonosz békeszerződés embertelen igazságtalansága ellen és az európai béke érdekében szent meggyőződéssel és vaskövetkezetességgel követeli a trianoni büntett jóvátételét, csonka hazánk határainak megigazítását. — Mi indíthatta ezt az idegen embert erre a herkulesi vállalkozásra? Indította az angol nemzet ősi igazságérzete, indította az angol nemzeti becsület védelme, mert hiszen a békeszerződések létrejöttében az angol miniszterelnöknek döntő befolyása volt; indította a magyar protestánsokkal való hitbéli közössége és indította a saját nemzetének érdeke is, ennek a háború veszedelmétől való megóvása, mert tudja, hogy azt a meggyalázó állapotot, amelybe a békeszerzők bennünket döntöttek, önérzetes, harci erényekben gazdag nép a végletekig békén nem tűrheti és tudja azt is, hogy a moszkvai bolsevizmus, amely a világnak már minden államát megmetyelvezte, a megnyomorított Magyarországon terjedhet át legkönnyebben a délszlávokra és ezzel egész Európára is. Rothermere lord akciója a magyar kérdést, mint Európa békéjének kérdését a világ érdeklődésének középpontjába állította. Ez a kérdés ma már nemcsak Magyarország kérdése, hanem életkérdése Európa minden államának, még Franciaországnak is, ahol már szintén kezdenek megvilágosodni a győzelmű mámortól elhomályosult elmék.

A magyar társadalomnak ez irányban csak az a feladata, hogy Rothermere lordnak a szükséges támogatást megadja, előtte és a világ művelt népei előtt csonka országunk és az elszakított magyarság helyzetét az igazsághoz hiven feltárja és hogy ebben az ügyben szívvel-lellekkel egységes legyen. A világ szemé rajtunk van, soha annyi előkelő idegen nem fordult meg Magyarországon, mint napjainkban. Fogadjuk őket az ősi magyar vendégszeretettel, örüljünk, hogy saját szemeikkel győződhetnek meg a rajtunk esett igazságtalanságról, hogy láthatják fejlett kulturánkat és azt, hogy eltiporításunk az európai kulturának is vesztesége. Te pedig, nemes tanuló ifjúság, azzal tehetsz hazádnak ebben is megbecsülhetetlen értékű szolgálatot, ha szellemi és erkölcsi tökéletesedésre való törekvésséddel méltónak bizonyítod magadat arra, hogy egy művelt nemzet művelt ifjúságának tartsanak. A nemzetek műveltségi állapotát semmiről sem lehet jobban megismerni, mint arról, hogy ifjúsága hogy van nevelve. Milyen boldog volnék, ha nagy főgondnokunk képét úgy tudtam volna lelki szemetek elé varázsolni, hogy életpályáton követendő mintául válasszátok. Mert Magyarországnak feltámadása és örök élete csak akkor lesz, ha ifjúsága olyan egész férfiak példája után indul, amilyen gróf Degenfeld József volt.

Kollégiumunk előjáróinak atyai gondoskodására, tanárainak és ifjúságának munkájára Isten áldását kérve, az iskolai évet megnyitom.

Debrecen, 1927 szept. 13. **Karai Sándor,**
kollégiumi igazgató.

Egy iskolai év belmissziói munkája.

A nap vastag sugárkévekben ontja melegét a csillogó ultramarin égről, mely mint egy aranyos folyó ömlik el a végtelen pusztaságon. Ember és állat hűvös árnyék után kutat, ahol elenyedt testét megpihentethesse. Bent a szoba hűvös homályában kényelmesebb a munka s a leeresztett zsalugáterek oltalma alatt nyugodtabban lehet megszerezni az elvégzett munkát.

Az e lap hasábjain már többször olvasott beszámolók buzdító példája nyomán indulva, én is megpróbálok erőteljes tollammal nagy vonásokban megrajzolni, hogy a mi másfélezer lelkes kis gyülekezetünkben miképpen igyekezünk az elmúlt iskolai év folyamán eleget tenni Istentől rendelt kötelességünknek s hogyan munkálkodtunk az Úr szöllejében.

Hogy a legelején kezdjem, mindjárt a vallás-tanításról szölok. A 30.000 kat. holdon 11 osztatlan iskola van, amelyek bizony nem éppen közel vannak a központhoz. Minden nap két iskolában van hittanóra, ahová természetesen kocsival járunk ki, de naponként 10—15, sőt 20 km-t kocsikánni — sokszor szakadó esőben vagy téli fergegében — nem a legkényelmesebb munkakörbe tartozik. De az a szeretetteljes ragaszkodás, amellyel a gyermekek velünk szemben viseltetnek, minden fáradságot megér.

Gyermekistentisztelet és vasárnapi iskola. Gyermekistentiszteletet minden vasárnap reggel tartotunk. Meleg időben a templomban, téli hidegek beálltával pedig az iskolában. A hiányzók száma, az első osztályosokat leszámítva, alig néhányra tehető.

Vasárnapi bibliai iskolába hetenként egyszer gyülekeztek össze a gyermekek. Megfelelő segítő erők hiányában csak egy vegyes csoport van. Ezek az összejöveteleken átlag a növendékek $\frac{2}{3}$ a mindig jelen volt. A téli időszakban a gyermekistentiszteleteken csak a központi iskola növendékei vettek részt, míg a melegebb idők beálltával a kerületi gyermekeket felváltva, kocsikon hordták be. Egy-egy kerületi iskola növendékei havonként egyszer jöttek templomba, azonkívül részt vettek a kerületi istentiszteleteken is. A vasárnapi bibliai iskolába csak a központi növendékek jártak.

Biblia- és énekórák. Bibliaórát hetenként kétszer: csütörtökön este és vasárnap d. u. tartunk. Március hó folyamán a ménesbirtok a templomba bevezette a villanyt s azóta a csütörtöki bibliaórát a templomban tartjuk. Csütörtökön járnak 80—100-an, míg a vasárnap d. u. látogatók száma 25—50 között változik.

Ezek a bibliaórák a prot. leányok bibliakörének összejöveteleivel kapcsolatosak. Ugyancsak hetenként tart összejövetelt a prot. ifjak bibliaköre is. Ezek az összejövetelek azonban a nyári hónapokban szünetelnek.

A bibliakör hetenként egyszer közének órát tart, melyen a templomi énekeskönyvből, továbbá a Hallelujából és Hozsánnából tanulnak énekeket.

Van prot. vegyeskarunk is, mely hetenként egyszer tart gyakorlóórát s nevesebb alkalmakkor szerepel.

Felütnhetik, hogy mindenütt a prot. jelző használatom de ez azért szükséges, mert ezekben az egyházi alakulatokban az evangélikusok is nagy számmal vannak képviselve.

Kerületi bibliaórák és istentiszteletek. A kerületi iskolákban vasárnap délutánként istentisztelet tartatott 39 esetben. Ezekben résztvettek, több mint 1300-an. A kerületekben 15 esti bibliaórát tartotunk, melyeken a hívek új énekeket is tanultak. E bibliaórák résztvevőinek száma 712 volt.

Szegénygondozás és beteglátogatás. Gyülekezeti szegényünk nincs, mert az elesettekről a ménesbirtok gondoskodik. Karácsonykor a bibliakör szeretetvendégséget rendezett s a befolyt összegből ruhánakvalót vásároltak, melyeket a kör tagjai varrtak meg s ezeket a karácsonyfaünnepélyen a szegény gyermekek között szétosztottuk, mintegy 400 pengő értékben.

A beteglátogatás a kórházban és magánházaknál rendszeresen folyik, melyben részt vesznek a lelkipásztoron kívül a bibliakör tagjai is.

Sákramentumokkal való élés. Öröndetes emelkedés tapasztalható az Úrvacsorával élők számában. A múlt év szeptemberétől az úrvacsorázók száma 897 volt. Legöröndetesebb az a körülmény, hogy nagy számban járultak az Úrasztalához a leventék és a fiatal legények.

Iratterjesztés és egyházi lapok. Iratterjesztési számadásunk meglepően szép eredménnyel zárult. Elkelt sok énekeskönyv, biblia, imakönyv, traktátus és bibliai mondásokkal ékesített falitábla összesen 493 P 60 fillér értékben. Ebben az összegben benne foglaltatik a konfirmáltak megjutalmazására kiosztott könyvecskék ára is.

A Keresztyén Családnak gyülekezetünkben 67 előfizetője van, míg a Téli Újság 149 példányban jár hozzánk.

Némiképpen megnyugodott lélekkel tekinthetünk vissza az elmúlt iskolai év munkájára, de mindezekért Istent illeti a dicsőség, aki erőt adott az Ő szolgálainak a hogy rájuk bízott munkát elvégezhessék, Mezőhegyes.

Pólya Ferenc,
s. lelkész.

Férfiak között.

(A szatmári egyházmegye lelkészegyesületének közgyűlésén Fehérgyarmaton 1927 aug. 30-án.)

Azért írtam, hogy *férfiak között*, mert az egyházmegye papnéi ugyanakkor tartották első gyűlésüket Fehérgyarmaton, hogy megalakítsák az egyházmegyei papnék szövetségét és állást foglaljanak a papnék egyenruhájára mellett.

A nap közös isteni tisztelettel kezdődött, amelyen János Sándor olvasott bibliát és imát. A gyűlést azután Szabó János elnök nyitotta meg hatalmas beszéddel a lelkész-család hivatásáról, életéről, szenvedéseiről, próbáltatásáról, amelyek között csak egy fegyvere van: a szeretet hirdetése és élése. Gyönyörű szavakkal köszöntötte fel az egyházmegye esperesét, Sipos Józsefet, 60 éves

Jubilliuma alkalmából, amelyre az ünnepelt meghatottan válaszolt, előadván, hogy élete a szeretet és az igazság jegyében folyt le, de még az igazság felett is a szeretetet tartotta mindig nagyobbnak.

A gyűlés azután két részre oszlott. Külön tanácskoztak a nők, külön férfiak. Az elsőről másutt emlékeztem meg a „Nők között” címmel, színes riport alakjában.

A férfiak között elparentálta az elnök az ifjan elhunyt porosalmai lelkészt: Király Ferencet. Azután bejelentette, hogy az egyházmegyei belmissziói előadó, kinek fontos beszámolni valója lett volna a gyűlésen nem jelenhetett meg. Ismertette a mai nap programját: 1. „Az új vallástani tanterv gyakorlati alkalmazása” címen ő maga tartott nagyszerű előadást, kimutatván, hogy mily lehetetlen helyzet és követelmény elé állítja a V. K. miniszter egyházunkat és tanítóinkat, mikor az osztatlan elemi iskolánál heti 2 órát engedélyez csak a vallástani-ása számára.

2. A *Ravasz László* által szerkesztett új *Agendát* Fekete Lajos ismertette. De ebben a kérdésben szept. 28-án még új közgyűlés lesz, mivel a belmissziói köröknek nem áll elég idő rendelkezésre szept. 15-ig az országos konferenciák miatt, hogy az Agendát tanulmányozzák és külön-külön tartsanak köri gyűléseket. A szept. 28-iki közös belmissziói gyűlésen fogják tehát a kialakult véleményét és indítványokat jegyzőkönyvezni és a kerületre felterjeszteni.

3. A jóléti társulattal pedig *dr. Juhász László* előadásában foglalkozott a közgyűlés, amely kimondta a társulat támogatását és céljai propagálását a vallásos estélyeken és hogy minél több népjóléti intézményt kell szerveznünk.

A kulturvidékeken és helyeken élők talán lemosolyogják a Bergencsiában szekereken gyűröten döcögő, sáron vizen (Tisza, Szamos, Túr) gázoló lelkipásztor atyjokfiat, de nem vitathatják el tőlük az ügybuzgóságot és sok testi töredelemmel is járó áldozathozásukat. (Itt nem lehet vonaton járni gyűlésekre és napi díj sem jár a gyűléseken résztvevőknek! . . .)

Itt sok szép pátriárkális vonás van még az érintkezésekben és lelkési összejövetelekben. Az újabb megmozdulásokban talán lassan, de biztosan haladnak előre.

Erre a színmagyar és színreformátus vidékre hivatás vár a jövőben. Vigyázzunk rá, imádkozunk is érte.

Szamoskér.

Kósa Béla.

Egyház

Lelkészeiktatás Nagydoboson.

A debreceni református egyháznak nagy szeretetnek örvendő Peleskey Sándor segéd-lelkésznek vasárnap volt az ünnepélyes lelkési beiktatása Nagydoboson, Szatmármegyében.

A beiktatáson Debrecenből jelen voltak dr. Bal-

tazár Dezső püspök, dr. Erdős Károly lelkész-képzőintézeti igazgató, Futó András püspöki titkár, Siposs Imre, a központi lelkési hivatal vezetője, dr. Révész Imre lelkész, Huzár András tabori lelkész, Éltes Albert királyi táblai irodaigazgató, a könyvből pedig Tukacs Lajos esperes, Péchy László főispán, Madarassy István főszolgabíró, Bartos Andor országgyűlési képviselő, Kovács István vármegyei főjegyző, Szilágyi Lajos számvevősegi főtanácsos, Bata Miklós szamoszegi, Fekesházy Jenő nyirparasznyai, Nagy Imre olesvai, Boross Mihály vitai, Lövey Miklós lórántházai és Király István ópályi lelkész és még igen sokan.

Dr. Baltazár Dezső püspökünket az állomáson Balla Béla főjegyző fogadta és üdvözölte mélyen járó szavakkal, majd a nagydobosi leányok egyike nyújtott át szép esőkrot a püspöknek, aki szeretettel köszönte meg az üdvözlést s a kedves figyelmet.

Bandérium és hosszú kocsisorral az élen vonult be püspök úr az örvendező faluba, amelynek lelkészlaka előtt Peleskey Sándor, a bresbiterium élén fogadta a megérkezett püspököt, aki nagy hatást keltő beszédben válaszolt az üdvözlésre.

Vasárnap a templomot megtöltő áhitatos hallgatóság előtt Tukacs Lajos esperes iktatta be az új lelkészt, szíveket megindító szavakkal, melyek után az új lelkész pásztori munkáját és követendő életelveit fejtegette beköszöntő beszédében.

A lélekemelő istentiszteleti részt dr. Baltazár Dezső püspök úr imádsága és gyönyörű áldása fejezte be. Istentisztelet után ugyancsak a templomban presbiteri gyűlés volt, melyen Peleskey Sándort az adminisztráció szimbólumának átadásával a gyülekezeti élet vezetőjévé avatta fel az esperes.

A bresbiteri díszgyűlés után dr. Baltazár Dezső püspök előtt tisztelgő küldöttséggel jelent meg a nagykarolyi egyházmegye, a helybeli református egyház, a gör. kath. egyház, az izr. hitközség és a község.

Délben 120 terítékes gazdag közebed volt, melyen a kormányzó úr dr. Baltazár püspök úr, a püspök úrra Tukacs Lajos mondott köszöntőt. — Ezenkívül számos hatásos felszólalás hangzott el. Ebéd után a vidéki vendégek a délutáni vonattal hazautaztak.

A kopócsapáti-i református egyház örömnapja.

Egy lélekszámra nagyon kevés, többnyire szegény zsellérekéből álló, de hitbuzgó kis egyháznak nagyszerű alkotásai felett érzett áldásos örömben osztozkodtunk augusztus 21-én. Még leírni is sok, mi mindent alkotott két éven át semmiből, vagyon nélkül, a kopócsapáti-i egyház: lelkészlakot, iskolát, udvaraikra mellékhelyiségeket, régi templomát kitatarozta, új úrasztalával s egy impozáns szép toronnyal felékesítette, háborúba elvitt harangja helyett 320 kg-os harangot öntetett. Ez alkotások felavatására, megszentelésére az érdeklődő hittestvérek igen szép számban gyűltek egybe; megjelent kerületünk népszerű képviselője: Móser

Ernö, Nozdrovicky Pál járási főbíró s 11 lelkész, élén Kovács Lajos felsőszabolcsi esperes.

Költői hasonlatokban gazdag beszédben szentelte fel Kovács Lajos az épületeket s az új harangot, mely rendeltetése helyére tétetvén, kellemes szép hangjával templomba hívott, hol Kriston Antal gemzsei lelkész imája után Keresztessy László nyírmadai testvérünk hirdette az alkalomszerű ígéket, tartalmas s meleg előadásával magával ragadva mindnyájunkat. Majd Boga József gyüreai tanító szép baritonja gyönyörködtette az áhitatos gyülekezetet; az ének elhangzása után Papp Kálmán lelkész társunk avatta fel képekben bővelkedő beszédben az új Úrasztalát. Befejezésül áldást a gyülekezetre esperes úr mondott.

A lelkiekben gazdag eledel után Kiss Gyula helybeli lelkész rendezésében az ifjúság kiválóan sikerült előadását élveztük. Vacsorára Kalla Ferenc főjegyző látta vendégül a jövevényeket, e szolgálattal is öregbítvén érdemeit, melyet az Úrasztalának készíttetésével szerzett.

Tudósításomat nem zárhatom le addig, míg Kiss Gyuláról, a hű pásztorról meg nem emlékezem. Élő vizeket fakasztani, megtörni a közöny jégkérgét, összehordani az anyagot, mind az ő érdeme.

Elismerés illeti Vitéz Sándor örökös főgondnokot, ki 70 éves gyöngülő testtel, de ifjú lélekkel fáradozott a munkálatokban.

A díszes torony Balázs Horváth József újpesti építész, a harang zengő hangja Szlezák harangöntőt dicséri.

B—s.

Külföld

Hol marad a magyar protestantizmus a külmisszió munkájából? Ezt a kérdést — amelyre egyelőre igen könnyű s éppen ezért igen nehéz a felelet — most már nemcsak idehaza vetegeti föl egy-két nyughatatlan ember hanem egyre többet halljuk a külföldről is. Minél örvendesebb arányokban halad előre a külföldön magyar protestáns propagandánk, annál kínosabb helyzetekbe jutunk magyar evangéliumi keresztyénységünk e nagy és megrögzött gyengeségének, külmissziói érdeklődésünk és áldozatkészségünk csaknem teljes hiányának zavart palástoltságával és meggyőződésnélküli mentegetésével. Külföldi barátaink közül a legkomolyabbak és legértékesebbek — akik tehát a legőszintebbek is — minden megfelelő alkalommal szemünkbe is megmondják, hogy ez a hiány a mi egyházaink keresztyénységének mélységét és életképességét illetőleg, minden esetleges mentő vagy legalább enyhítő körülmény mellett is komoly aggodalmakat kelt. Akik pedig nem ennyire őszinte barátaink, vagy egyáltalán nem is barátaink — mert ilyenek is vannak, még pedig tessék elhinni, még mindig nagy többségben! — azok nem késnek ezt a tényt alkalmilag egészen rossz indulattal vagy legalább is oly módon kommentálni, hogy aztán a kommentárból mai, irántunk kedvezőtlenül elfogult, vagy közömbös külföldi hittest-

vérek maguk vonhatják le a lesújtó következtetést. — Egy nagyon figyelemreméltó — nem éppen rosszindulatú, de rosszindulatot kelteni alkalmas, — megnyilatkozást ebben a tárgyban a Foi et Vie c. francia protestáns folyóirat 1927 augusztus elsei száma hoz. Bianquis János francia nyug. református lelképásztor, az egykori nagyérdemű misszionárius nyílt levelet ír a világmisszió egyik vezéralakjához a nálunk is ismert nagynevű Mott Jánoshoz. A levélben elmondja, hogy a francia (és francia-svájci) protestáns missziói munka állandó és egyre növekvő anyagi zavarokkal küzd, aminek főoka az, hogy a Svájccal együtt is *alig másfél millió* lélekszámra tehető francianyelvű *mindenféle* protestáns az idők során oly óriási pogánymissziói föladatokat vállalt magára, amelyekkel ma már — miután azok természetesen önmaguktól is folyton nőnek — egyszerűen képtelen megbírkózni. A missziói társaság folytonos deficitekkel dolgozik. A missziói személyzet számban elégtelen, javadalmazása nyomorult. És amellet a hatalmas francia gyarmati birodalomnak számtalan pontjára még eddig francia protestáns misszionárius be sem tette a lábát, ott vagy római katolikus, vagy amerikai protestáns missziók dolgoznak; az előbbieket működése a hirdetett evangélium tisztasága szempontjából aggasztó, az utobbiaknak politikai nehézségeik vannak. Ezzel szemben Bianquis rámutat arra, hogy Közép- és Kelet-Európában 11 és félmillió olyan protestáns él történelmi egyházi szervezetekben, akik még addig vagy alig, vagy éppen nem vettek és nem vesznek részt ma sem a külmisszió világ-aratásában. Ezek a cseh-szlovákiai, magyarországi, romániai, lengyel, eszt, lett, litván, osztrák és orosz protestánsok — kik között, mint statisztikailag kimutatja, a (csonka) magyarországiak vannak *relatív* többségben — legnagyobb részükben, úgymond, rokonszenvennel viseltetnek Franciaország iránt. Nem volna-e lehetséges, kérde, hogy ezeknek a protestánsoknak eleddig szunnyadó külmissziói érdeklődése oly módon keltessék föl, hogy abból legelső sorban az anyagi zavarokkal és személyzethiánnyal küzdő francia protestáns misszióra származzék áldás és a francia gyarmatbirodalom misszionálatlan területeire lelki nyereség? Kifejti, hogy ennek a kapcsolatnak a megteremtésére kiváló tényező volna — a maga nemzet- és felekezeti jellegével — az „Evangéliumi Missziók Párisi Társulata“, amelynek az imént felsorolt országok protestánsaival éppen azért minél gyorsabban minél bensőbb kapcsolatokat kellene létesítenie, mégpedig kifejezetten külmissziói propaganda folytatása érdekében. Elsősorban *nem pénzt*, hanem alkalmas *személyzetet* kellene szereznie a társulatnak Bianquis szerint ezekben az országokban; a dolgok természetes menete úgyis az lesz, hogy amely egyházból *emberek* fognak a pogánymisszió munkamezejére kikerülni, ott — a hozzájuk kapcsolódás lelki érdekelttség folytán — előbb utóbb a missziói áldozatkészség is magától megnyílik. „Ha ez a terv megvalósulhat, mondja Bianquis, a miénk, francia protestánsoké lesz majd az a nagy tisztesség, hogy azokat a már régóta fennálló és vallásilag szilárd egy-

házakat mintegy újjá tudjuk szülni missziói felelőségérzetre a veszendő pogányvilággal szemben s jó végre tudjuk vezetni az ő missziói nevelőmunkájukat." Mindezt pedig azért írja meg Mott Jánosnak, mert szeretné tudni, mit szól hozzá éppen ő, akinek a világmiszió mezején ma talán a legegyszerűsebb, szinte hadvezéri áttekintése van. — Közli aztán a folyóirat, ugyanabban a számban, a Mott rövid és legnagyobb mértékben helyeslő válaszát is, amely különösen a személyes érintkezések fontosságát hangsúlyozza ez igen szép terv megvalósításában. Ez a levélváltás a két nevezetesférfiú közt a jelen év tavaszán folyt le, nyilvánosságra azonban csak most jutott. Így készen kell lennünk arra, hogy francia protestáns missziói körökből, de talán a Mott részéről is bizonyos tapogatózó akció fog közelesen megindulni a magyar protestáns missziói érdeklődésének fokozására. Ezt, mint testvéri lelki segélynyújtást, hálással kell fogadnunk, de fel kell majd világosítani az akció szervezőit arról, hogy a leendő magyar misszionáriusoknak ezer és egy okból *nem* a francia gyarmati területeken van a legalkalmasabb helyük, hanem a közeli és távoli Keleten a turáni pogány fajtestvérek s ezen kívül a zsidók között. Mott Jánost pedig — ha még meg nem történt volna — arról is jó lenne külön felvilágosítani, hogy Csonkamagyarország protestánsai nincsenek 3 millió 600.000-ron, sem „a balkáni államok” közé nem tartoznak — ahogyan Bianquis neki állítja. — Végül azt csak úgy magunk számára jegyezzük meg, hogy a francia protestáns missziót ebbe a kétségtelenül súlyos válságba nagy mértékben segített belesodorni az a saint-germain-trianoni szellem is, amely a német gyarmatok elragadásával és a virágzó német protestáns missziók kikergetésével igyekezett teljessé tenni „a béke” művét — Mindez azonban a magyar protestánsok missziói felelőségét egy cseppet sem csökkenti s ennek a felelőségérzetnek a szunyadozását egy cseppel sem teszi érthetőbbé és menthetőbbé. **ri.**

Halottaink

Tóth Ferenc técsői lelkész, e. m. tanácsbíró, 71 éves korában meghalt. Debreceni születésű s egykor debreceni diák volt, nagy buzgósága, példás életű, egyenes jellemű férfi és jó ember, akit méltán övezett általános tisztelet és nagybecsülés.

Különfélék

Egyházkerületünk őszi közgyűlésére a meghívót kikocsátotta az egyházkerületi elnökség. Eszerint a közgyűlés október hó 26-án szerdán délelőtt 9 órakor kezdődik s keretében boldog emlékezetű dr. gróf Degenfeld-Schomberg József egyházkerületi főgondnok emlékezetére gyászünnepély lesz. A közgyűlés főbb tárgyaiul a meghívó a következőket jelöli meg: Gróf Degenfeld-Schomberg József emlékezte. Az emlékbeszédet mondja dr. Szentpéteri Kun Béla, egyházkerületi tanácsbíró. Egyházmegyéről már eddig felterjesztett s a kitűzött

határidőig felterjesztendő ügyek. Az egyházkerületi és kollégiumi bizottságok felterjesztései, jelentései. A közgyűlést megelőző napon, október 25-én, kedden délelőtt 9 órakor az egyházkerületi belmissziói bizottság ülése a kollégium kistanácstermében; ugyanaznap délután 3 órakor esperesi értekezlet ugyanott. Október 26-án, délután 3 órakor egyházkerületi bírósági ülés a kollégium kistanácstermében. Október 27-én a közgyűlés folytatása. Kéri az esperes urat, hogy az egyházmegyei képviselők névsorát legkésőbb október hó 15-ig a püspöki hivatalhoz terjesszék fel. A közgyűlési tárgyak beadási határideje az egyházkerületi tanügyi, az egyházkerületi pénzügyi, egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottságok által is tárgyalandó ügyekre nézve október 1., a többiekre nézve október 10. napja. A kollégiumi igazgató tanács ülése okt. 12-én d. e. 9 órakor lesz, az egyházkerületi tanügyi bizottság okt. 11-én d. e. 9 órakor, a pénzügyi bizottság okt. 11-én d. u. 4 órakor, a népiskolai tanügyi bizottság pedig okt. 13-án d. e. 9 órakor ülésezik.

A tudományegyetemen évnyitó ünnepe október 3-án lesz.

Tanulói szövetség. A szatmárnémeti református főgimnázium volt tanulói szövetsége Mátészalkán szeptember 15-én tartotta alakuló gyűlését a vármegyeháza dísztermében. Imádkozott Sipos József esperes, ünnepi beszédet mondott Gönczi Béla résztvevői lelkész. Istentisztelet végeztével az alakuló gyűlés tárgyai voltak: korelnök, tisztikar választás, alapszabály ismertetés.

Mácsai Sándor emlékünnepély volt boldog emlékezetű Mácsai Sándor énektanár halála évfordulóján, szeptember 17-én a kollégiumi énektérben, a Mácsai dalkör rendezésében. Beszédet tartott vitéz Huszár Endre tábori lelkész, a Mácsai dalkör alelnöke, a dalkör pedig több művészi énekszámot adott elő.

Debrecenben a vasárnapi iskolák, melyek a nyári szünet alatt szüneteltek, szeptember 18-án újból megnyitottak. — Húsz helyen tartatnak ilyen vasárnapi iskolai összejevetelek, hogy minden gyermek számára megközelíthetők legyenek.

Harangszentelés. A esőglei református egyház háborúba elvitt harangja helyett újat szerzett közadakozásból. Az új, 5 q harangot Jakab Áron esperes áldotta meg, Györy Elemér theologiai tanár pedig az ígét hirdette.

A debreceni egyházmegye szeptember 22-én tartotta közgyűlését F. Varga Lajos esperes és Kulin Imre e. m. gondnok elnöklete alatt.

A tégláskerti elemi iskola, melyet Debrecen városa épített, az ősz folyamán elkészül. Az új iskola ablakai északra nyílnak s az iskolát úgy építik, hogy a szükséghez mérten bővíthető lesz.

Az új gödöllői református elemi iskola alapkövetétele a napokban ment végbe ünnepélyes keretek között.

A gyoroki gyülekezet a Belényesújlakra távozott lelkésze, Nagy Zoltán helyébe Wesmás Károly karánsebesi lelkészt hívta meg, ki állását október 2-án fogja elfoglalni.

A komáromi református gyülekezet szept. 18-án vett búcsút dr. Antal Géza püspök. Utóttjárul a gyülekezet egyhangú meghívással Sári Imre hencsei lelkészt választotta meg.

A Tolnai Református Egyházmegye Tanítóegyesülete augusztus 31-én Nagydorogon tartotta évi rendes közgyűlését és ezzel kapcsolatban tanítói kultúrnapot rendezett.

A Keresztyén ifjúsági egyesületek új, országos titkára, Csorba Zoltán segédlelkész a napokban érkezett meg Amerikából, hogy megkezdje munkásságát az egyesületekben. — Ez idő szerint a Keresztyén ifjúsági egyesület 3 országos titkárral dolgozik.

A Békésbányai Református Tanítóegyesület szeptember 12-én Gyulán tartotta közgyűlését és ünnepelte fennállásának negyedszázados fordulóját.

Lelkészmeghívás. A kórogyi gyülekezet egyhangú meghívással Halasz Sándor maradéki lelkészt választotta pásztorául. Isten áldása legyen a gyülekezeten és a pásztoron egyaránt.

Cegléd reformálásának 400 éves évfordulóját ünnepli szept. 24—25. napjain a ceglédi református és evangélikus egyház.

Az alsózempléni református egyházmegyei egyesület szept. 26-án tartja Sárospatakon évi rendes közgyűlését.

A dunántúli református egyházkerület lelkész-értekezlete szeptember 25-én megyen végbe Székesfehérváron. Elnöki megnyitót mond Antal Géza püspök. Előadnak dr. Pongrácz József és György Elemér pápai theol. tanárok.

A Heidelbergi Káté átdolgozása az ismétlő-, iparos-, kereskedő stb. iskolák s a konfirmandusok számára megjelent. Kapható a feldolgozó lelkésznel: Balatonöszöd, u. p. Balatonszemes, Somogy vm. Ára 80 fillér.

Értesítés. Több oldalról jött megkeresés alapján s ezeknek nemleges elintézésékepen ez úton értesíti az egyházkerületi gazdasági hivatal mindazokat, akik ez irányban hozzáfordultak, hogy az egyházkerületnek 1925. évben kiadott névtára teljesen kifogyott s ennekfolytán a kért példányokat megküldeni nincs módjában. Értesülésünk szerint a püspöki titkár úr a tiszántúli egyházkerület új névtárát a jövő évben fogja sajtó alá rendezni. Hogy azonban az ez iránt támasztott igények a lehetőség szerint addig is kielégíthetők legyenek, azzal a kéréssel fordul a gazdasági hivatal a Nagytiszteletű lelkész Urakhoz, hogy amennyiben egyháznaknak felesleges példányú névtára lenne, s azt nélkülözni képesek, az esetben azt beküldeni méltóztassanak. A beküldött példányokért az eredeti bekerülési árat vagyis, 1'60 pengőt visszatérítjük. Debrecen, 1927. szeptember 22-én. *Egyházkerületi gazdasági hivatal.*

Újból megjelenik a Magyar Ifjúság. Két esztendei szünetelés után jól megszervezett író gárdával október 15-ére megjelenik a magyar keresztyén ifjúsági egyesületek mozgalmának lapja,

a „Magyar Ifjúság“. Megjelenése igen nagy hiányt fog pótolni, mert nem volt lapunk, amit iparos, kereskedő és földműves ifjúságunk kezébe adhatunk volna. A lapot a Sylvester nyomda adja ki.

Jegyzőkönyv. Felvétellett a Szatmári Református Egyházmegyei Papnég Egyesülete 1927. augusztus hónap 30-án Fehérgyarmaton tartott alakuló ülésében. Jelen voltak: Sáros József esperes, Sáros Józsefné, Szabó Jánosné, Kézy Ignácné, Jánosy Sándorné, dr. Juhász Lászlóné, Kerekes Gyuláné, Kósa Zsigmondné, Tóth Gyuláné, Csépe Béláné, Kiss Istvánné, Sarközy Istvánné, Sarkady Ferencné, Kovács Jenőné, Orosz Kálmánné, Nagy Barnabásné.

1. Sáros József esperes megnyitja az értekezletet, emlékezik a szervezkedés fontosságáról és szükségességéről s felhívja az értekezletet a szervezkedésre. Felkéri a jelenlevőket, hogy válasszák meg az elnököt. Értekezlet elnökké közfelkiáltással Sáros Józsefnét választja.

2. Sáros Józsefné elfogadván az elnöki tisztet, megtartja megnyitó beszédét. A lelkésznek magasztos, szép hivatásáról emlékezik I. Tim. 2:9—11. alapján. Felhívja az értekezleten megjelenteket, hogy válasszanak két alelnököt, titkárt és jegyzőt s mondják ki az Egyesület megalakulását. Értekezlet alelnökké Szabó Jánosnét és Kósa Zsigmondnét, titkárrá Kézy Ignácnét választja meg, míg a jegyzői tisztet Boda Ferenc segédlelkészre ruházza. Tisztikar eképen megalakul s az értekezlet ki mondja a Szatmári Református Egyházmegyei Papnég Egyesülete megalakulását.

3. Elnök indítványára értekezlet az évi tagsági díjat 2 (kettő) pengőben állapítja meg s a tagdíjak felét egyszerismindenkorra a Református Papnég Országos Szövetsége céljaira ajánlja s egyben kimondja ugyancsak elnök indítványára a Református Papnég Országos Szövetségéhez való csatlakozást.

4. Ezután az egyenruha kérdésében foglalt állást az értekezlet. Olvastattak Lukácsi Imrénének a Kálvini-ta Szemlében megjelent idevágó cikkei (Kálv. Szeml. 1927. 28. és 32. szám.) az ugyan-ebben a lapban (29. szám) közölt ellenvetéssel. A Szatmári Református Egyházmegyei Papnég Egyesülete mélyen érzi az egyenruha viselésének szükségét. A kérdés bővebb megvitatását egy háromtagú bizottságra (Kerekes Gyuláné, Kiss Istvánné, Kézy Ignácné) bizza, melynek feladata leendő az általa megállapítandó egyenruha tervezetét jövő gyűlésen bemutatni.

5. Elnök a jövő gyűlés idejét folyó évi szeptember 30-a délelőttjére tűzi ki, melyen való szereplésre (szabadon választott, de elnökkel előre közölt témákról) felkéri Kiss Istvánné, Sarkady Ferencné és Jánosy Sándorné úrasszonyokat.

6. Végül üdvözli értekezlet az alakulóban levő Református Papnég Országos Szövetségét.

7. Énekléssel és imádsággal végződött az első összejövetel. K. m. f. *Jegyzette:* Boda Ferenc, jegyző.

RUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Szerkesztői üzenet.

H. K. Debrecen. Köszönjük, de nem lehet adnunk. Olyan primhegedűsnek más tónusból kell ellene muzsikálni. A cikk egyébként ügyes, bár a keresztkérdésében én nem osztom az ott fejtegettet. Máskor is legyen azonban szerencsénk. K. B.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Takarékpénztári csekkszám 43,916.

Pályázati hirdetés.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata az Egyetemes Konvent középiskolai tankönyvbizottságának felhívására pályázatot hirdet a középiskolák III. osztálya számára szükséges fizikai tankönyvre.

A pályázat határideje 1928. évi február hó 1.

A pályamunkák teljesen kidolgozott állapotban s lehetőleg gépirásos kiállításban és két példányban nevezett nyomda-vállalat címére (Debrecen, Böszörményi-ut 6. sz.) küldendők.

Részt lehet venni a pályázaton olyan pályamunkával is, amelyben a pályázó a tankönyvnek csak egy részét dolgozza ki szabatosan, de közli egyúttal az egész pályamunka tervezetét is.

A pályázaton részt vehet minden református tankönyvíró.

A beérkezett pályamunkák további sorsa felől az Egyetemes Konvent középiskolai tankönyvbizottsága fog határozni.

Az elfogadott pályamunka a kiadó nyomda-vállalat tulajdonába megy át s érte a szerző — az első kiadás után — nyomtatott ivenként 70 — P. írói tiszteletdíjban részesül. Minden további kiadásnál átdolgozás esetén ezen összeg 75%-a, átdolgozás nélkül 50%-a fizettetik, amíg a könyv használatban lesz. Egy kiadás alatt 5000 pld értendő. Az el nem fogadott pályamunkák — szerzőik kivánságára és költségére — visszaküldetnek.

A nyomda-vállalat fenntartja magának a jogot, hogy a pályázat meddő vagy meg nem felelő volta esetén a tankönyvet megbízás útján irassa meg.

E tárgyra vonatkozó bármilyen megkeresés a nyomda-vállalathoz intézendő.

Kelt Debrecen, 1927. évi szeptember hó.

**Debrecen sz. kir. város
és a Tiszántúli ref. egyházkerület
könyvnyomda-vállalata.**

Pályázat.

A gyulai egyháztanács pályázatot hirdet egy segédlelkészi állásra. Kötelessége: segédkezés mindennemű lelkészi és belmissziói munkában a lelkipásztor utasítása szerint. Fizetése évi 1632 pengő, butorozott szoba az egyháztól. Pályázati határidő október 8. Állás azonnal elfoglalandó.

Dr. Pallmann Péter,
lelkipásztor.

Pályázat

a hajduszováti ref. egyház V. sz. tanítói állására.

Javadalom: 3 kat. hold föld és 43% egyházi hozzájárulás, törvényes lakbér az egyháztól s államszegély.

Kötelességei: a reábizott osztály vagy osztályok vezetése, belmissziói munkáiban segédkezés, ha férfi választatik, kántorhelyettesítés, ha nő választatik, női kézimunka tanítása. Pályázhatnak nők is.

Pályázati kérvények Ref. Lelkészi hivatalhoz Hajduszovát küldendők október 8-ig válaszbélyeggel. B-listások előnyben. Egyház költözködési költséget nem ad. Állás október 15-én elfoglalandó.

Gábor András,
ref. iskolaszéki elnök.

Pályázati hirdetés.

A sárospataki ref. gimnázium Elöljárósága pályázatot hirdet egy osztálypárhuzamosítás folytán szükségessé vált helyettes tanári állásra.

Pályázhatnak: *magyar-latin* vagy *magyar-német* szakos tanárok vagy tanárjelöltek. Javadalma az ez idő szerinti törvényes helyettes tanári fizetés (havi 116 P) és lakbér, vagy ha nőtlen tanár alkalmaztatik, lakbér helyett kap egy szobát az iskola épületében, egyszerű butorral, fűtéssel és világítással, továbbá kosztot (reggeli, ebéd, vacsora) önköltségi áron a tápintézetben.

A kellőleg felszerelt kérvények (oklevél vagy szakvizsgai értesítő, családi értesítő, születési, orvosi, működési bizonyítvány stb.) folyó évi okt. 1-ig a sárospataki ref. főiskola *igazgató-tanácsához* címezve, a sárospataki *ref. gimnázium igazgatószékéhez* küldendők be. A megválasztott az állást f. év okt. 1-én köteles elfoglalni.

**A sárospataki ref. gimnázium
Elöljárósága.**

Az *olesvaapáti* II-od tanítói állásra helyettes-tanítót keresünk. Kötelessége: I—II. osztály tanítása és az egyházi tanítók egyéb tevékenysége. Javadalma: jó lakás és a tanítói fizetés kezdőfokozatának megfelelő készpénz. — Jelentkezés szeptember 30-ig. Állás október 15-én elfoglalandó.

Presbiterium.

Pályázat

a gulácsi református egyház, III. számú tanítói állására. Javadalom: a) *Egyháztól*: 1. A Nagymélt. Vallás- és Közoktatásügy Miniszter úr 122,000—1922. számú rendeletében megállapított helyi hozzájárulás. 2. Törvényszerinti lakbér. b) *Államtól*: Megfelelő segélyek.

Azon esetben, ha ez az állás helyi tanerővel töltenék be a II. sz. tanítói állás üresedik meg, melynek javadalma: A) *Egyháztól*: 1. A törvényszerű fizetés 50%-a. 2. Természetbeni lakás, melléképületekkel s 400 □-öl kerttel. B) *Államtól*: megfelelő segélyek. Kötelesség: az iskolaszék által

kijelölt 2 vegyes osztály tanítása; lelkész és kántor akadályoztatása esetén azok helyettesítése; belmissziói munkában s énekhar tanításában segédkezés. Orgonázásban való jártasság megkívántatik. Személyes megjelenés előnyös. Pályázati határidő 1927 okt. 9. Okmányokkal s válaszbélyeggel felszerelt kérvények református lelkészi hivatalhoz (Gulács, Bereg m., posta helyben) küldendők.

Gulács, 1927 szeptember 14.

Kovács Károly,
református lelkész.

Pályázati hirdetés.

A sárospataki ref. főiskola Elöljárósága pályázatot hirdet egy rendes *testnevelési tanári állásra*. Megválasztottnak kötelessége lesz a főiskola mindkét ágában: a gimnáziumban és theologiai akadémián a mindenkori tanterv szerinti tornatanítás ellátása, a cserkészlet és a sportegyesületek vezetése s általában a főiskolában a testnevelés irányítása. Javadalma a középiskolai testnevelési tanárokat megillető fizetés és lakbér.

A kellőleg felszerelt kérvények (oklevél, születési, működési orvosi bizonyítvány, családi értesítő, a forradalom alatt tanúsított magatartásáról szóló bizonyítvány stb.) f. évi okt. 8-ig a sárospataki ref. főiskola igazgató tanácsához címezve, a sárospataki ref. főgimnázium igazgatóságához küldendők be. A megválasztásnál az előjáróság 1 évi próbaidőt köt ki.

A megválasztott az állást f. évi november 1-én köteles elfoglalni.

A sárospataki ref. főgimnázium
Elöljárósága.

Pályázat.

A nagylónyai (Szabocs m.) református egyház pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett orgonista-kántortanítói állásra.

Javadalom: 3 szobás lakás nagy kerttel és melléképítményekkel, 21 kat. hold szántóföld, 1296 ööl beültetlen faiskola felejtővel, 60 véka (2034 liter) buza természetben. 8 ööl kemény tűzifa beszerzési ára 320 P, 8 ööl fa beszállítása természetben, 95 pengő közmunkaváltság és stóla.

Kötelessége: I—VI. o. vegyes iskola és ismétlősök tanítása, kántori teendők végzése, énekhar és ifjúsági egyesület vezetése, belmissziói munkában és vasárnapi iskolában segédkezés, lelkész akadályoztatása esetén szószéki helyettesítése, presbiteri jegyzőkönyv vezetése.

Pályázati kérvények pontosan felszerelve október 20-ig lelkészi hivatalhoz küldendők. Próbatorgonázás és éneklés a határidőig bármely vasárnapon, saját költségén történhetik.

Az állás november 1-én elfoglalandó.

Iskolaszék.

SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó-cég
Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélsebb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5600 palástot szállított s munkáinkért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak.

Kérem a nőegyesületek, presbiteriumok hasonló ajándékrendeléseit.

Igen tisztelt Szántó úr!

Gyülekezetünk által rendelt papi palást és süveg, melyet f. hó 10-én adtuk át nagytiszt. Szécsy István szeretett lelkészünknek, csodálatraméltó volt az elragadtatás, úgy a lelkész úr, mint az érdekelt gyülekezeti tagok gyönyörködtek benne. Tolmácsolom is gratulációkat, — amely alkalommal üdvözöljük Szántó urat és köszönetet mondunk azért, hogy szeretett lelkészünk megajándékoztatására oly szép, izléeses és finom munkával ellátott palástot küldött.

Még egyszer szívből üdvözöljük és gratulálunk.

Miképes, 1927. júl. 13.

A presbiterium nevében

Szakács Andor,
el. isk. igazgató.

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.

Telefon: nappal 322.

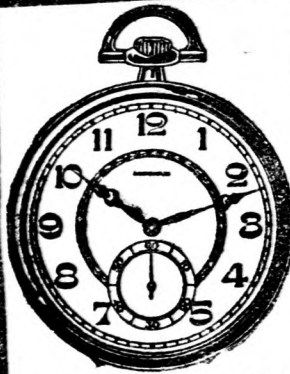
Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református árpolda, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,

hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcsó árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

Debreczeni István

órásmeister
Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása

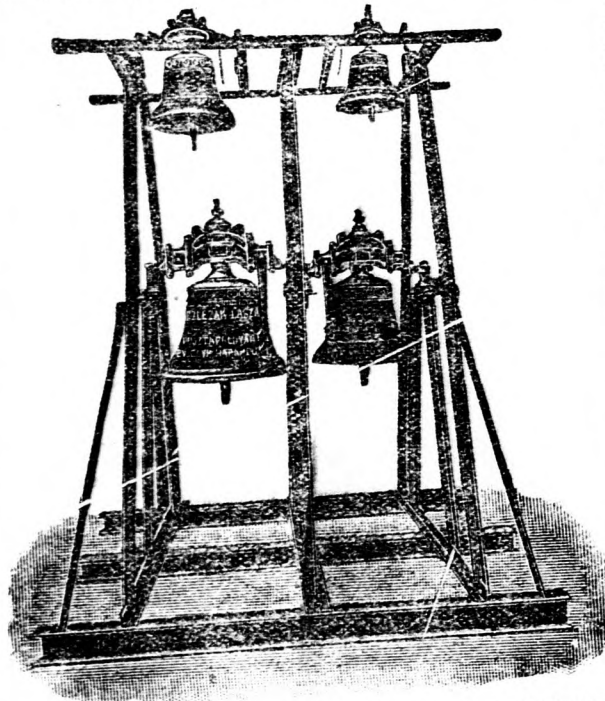
Mindennemű órák raktára.

Az 1926. évi debreceni iparkiallításán díszoklevéllel, a budapesti orsz.kiallításán aranyéremmel kitüntetve.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.

(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-HÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lipót 913-53

Az 1900. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és géplipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél és az 1925. Orsz. Kézműveipari Társulat versenyén a m. kir. korm. díszoklevéllel kitüntetve és az 1926. évi kézműipari kiállításon a m. kir. kormány által díszoklevéllel kitüntetve.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó
összes vasárú
állandó nagy raktára.

Telefon 6.

Debrecen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

„Méliusz”
könyv-, zenemű-, papir-
és írószerkereskedés

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatának, könyvkiadóhivatalának, könyvkötészetének, vonalozóintézetének stb. városi irodája

Debrecen, Ferenc József-út 26.

TELEFON: 2-70. SZÁM.

Könyv-osztálya

szállít bárhol hirdetett könyvet, tankönyvet, folyóiratot, zeneművet, térképet, iskolai szemléltető képet stb.

Levélbeni megkeresésre kimerítően válaszol és ajánlattal szolgál.

*Papir- és
írószer-osztálya*

nagy raktárt tart a bel- és külföldi gyárak készítményeiből. Saját készítményei a füzetek és rajztömbök. Szabadalmazott kétszínű vonalzott elemi füzetek, piros-kék vonalzással, melyek megkönnyítik a kis gyermeknek a vonalrendszerben való tájékozódást.

Eltörhetetlen „EMATA” valamint palatáblák, rajztáblák, szivacsok, kréták, festékek, írónok, írotollak, tenták, körzők, iskolai felszerelések, padba való tentatartók, tolltartók, könyvszíjak, színes írónok, radirok, rajzszegek stb. stb.